

KISA MESAJ HİZMETLERİNDE TÜRKÇE KARAKTER KULLANIMINA DAİR YÖNETMELİĞİN UYGULANMASINA YÖNELİK USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 — (1) Bu usul ve esasların amacı, kısa mesaj hizmeti verme özelliğine haiz telsiz ve/veya telekomünikasyon terminal ekipmanlarının, 16/5/2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 1/7/2009 tarihinde yürürlüğe giren “Kısa Mesaj Hizmetlerinde Türkçe Karakter Kullanımına Dair Yönetmelik” hükümlerine uygunluğunun denetimi için bir yöntem oluşturmaktır.

Kapsam

MADDE 2 — (1) Bu usul ve esaslar;

- a) Kısa mesaj hizmeti verme özelliğine haiz telsiz ve/veya telekomünikasyon terminal ekipmanlarının, 16/5/2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 1/7/2009 tarihinde yürürlüğe giren “Kısa Mesaj Hizmetlerinde Türkçe Karakter Kullanımına Dair Yönetmelik” hükümlerine uygunluğunun denetimi için yürütülecek faaliyetleri kapsar.
- b) Piyasaya 1/7/2009 tarihinden önce arz edilmiş cihazları kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 — (1) Bu usul ve esaslar; 16/5/2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 1/7/2009 tarihinde yürürlüğe giren “Kısa Mesaj Hizmetlerinde Türkçe Karakter Kullanımına Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 — (1) Bu usul ve esaslarda geçen;

- a) Cihaz: Kısa mesaj hizmetinin verilmesi özelliğini haiz telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanlarını,
- b) Dağıtıcı: Cihazın tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri cihazın güvenliğine ilişkin özelliklerini etkilemeyen gerçek veya tüzel kişiyi,
- c) Denetçi: Piyasa gözetimi ve denetimi yapmak üzere Kurum tarafından görevlendirilen işin niteliğine uygun personeli,
- ç) Deney: Bir veya daha çok karakteristiğın bir prosedüre göre tayin edilmesini,
- d) ETSI: Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsünü,
- e) ETSI TS 123.038: Kısa mesaj hizmetlerinde alfabe ve diller konusundaki teknik özellikleri,
- f) ETSI TS 123.040: Kısa mesaj hizmetlerinde uygulamalar konusundaki teknik özellikleri,
- g) Firma: Bu usul ve esaslarda geçen imalatçı, üretici, yetkili temsilci ve dağıtıcıların hepsini,
- ğ) İmalatçı: Bir cihazı tasarlayan ve/veya imal eden veya tasarımını ve/veya imalatını yaptıran ve adını, ticarî markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini imalatçı olarak tanıtarak cihazı piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,
- h) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,
- ı) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

i) Piyasaya arz: Montaj dahil olmak üzere imalat süreci sona ermiş, tüketime veya kullanıma hazır veya gerekiyorsa kurulumunun tamamlanması ile birlikte kullanıma hazır olacak bir cihazın tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak piyasada yer alması için yapılan faaliyeti,

j) PGD: Piyasa Gözetimi ve Denetimini,

k) TTTE PGD Yönetmeliği: Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik ile ek ve değişikliklerini,

l) Telekomünikasyon terminal ekipmanı: Kamu telekomünikasyon şebekesine doğrudan veya dolaylı olarak bağlanan cihaz veya cihazın ilgili parçasını,

m) Telsiz ekipmanı: Aralarında herhangi bir fiziki bağlantı olmaksızın elektromanyetik dalgalar yoluyla açık, kodlu veya kriptolu ses ve veri vermeye, almaya veya yalnızca vermeye veya almaya yarayan sistemleri,

n) Türkçe karakter desteği: ETSI TS 123.038 V8.0.0 ve ETSI TS 123.040 V8.1.0 teknik özelliklerine veya bu teknik özelliklerin güncel sürümlerine uygunluğu,

o) Üretici: Bir cihazın imalatçısını, imalatçının yurt dışında yerleşik olması halinde Türkiye’de yerleşik yetkili temsilcisini ve/veya bu cihazın ithalatçısını ve faaliyetleri bu cihazın güvenliğe ilişkin özelliklerini etkileyen tedarik zincirindeki diğer kişileri,

ö) Yetkili birim: Teknik Düzenleme ve Standardizasyon Dairesi Başkanlığını,

p) Yetkili temsilci: İmalatçının, bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülükleri ve prosedürleri kendi adına tamamen veya kısmen yerine getirmek üzere yazılı olarak yetkilendirdiği Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

r)Yönetmelik: 16/5/2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 1/7/2009 tarihinde yürürlüğe giren “Kısa Mesaj Hizmetlerinde Türkçe Karakter Kullanımına Dair Yönetmeliği

ifade eder.

(2) Bu usul ve esaslarda geçen ve yukarıda yer almayan tanımlar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Denetim, Deney ve Deney Sonrası İşlemler

Denetim

MADDE 4 — (1) Cihazların denetimi; resen, şikayet ve ihbar üzerine, PGD’ ye ilişkin plan veya ek planlara dahil edilerek, TTTE PGD Yönetmeliğine göre yapılır.

(2) Denetçi cihazın;

a) Ambalajı üzerinde, “Bu cihaz Türkçe karakterlerin tamamını ihtiva eden ETSI TS 123.038 V8.0.0 (veya sonraki sürümün kodu) ve ETSI TS 123.040 V8.1.0 (veya sonraki sürümün kodu) teknik özelliklerine uygundur.”,

b) Tanıtma ve kullanma kılavuzunda, “Bu cihaz Türkçe karakterlerin tamamını ihtiva eden ETSI TS 123.038 V8.0.0 (veya sonraki sürümün kodu) ve ETSI TS 123.040 V8.1.0 (veya sonraki sürümün kodu) teknik özelliklerine uygundur.”

ifadelerinin bulunup bulunmadığı inceler. Bu ifadeleri taşımadığı ve/veya ilgili teknik düzenlemenin diğer kriterlerine uymadığı tespit edilen cihazlara, TTTE PGD Yönetmeliği göre işlem yapılır.

Deney

MADDE 5 — (1) PGD aracılığıyla alınan numune cihazlar, yönetmeliğe uygunluğunun kontrolü amacıyla yetkili birim personeli tarafından deneye tabi tutulur.

(2) Deneyde numune cihazlara ilave olarak, üç adet sim kart ve birer adet Türkçe karakter desteği olan ve olmayan cihaz kullanılır.

(3) Cihaz satış ambalajı içerisinde bulunan doküman ve aksesuarlar, ek-1'de yer alan sonuç formunun açıklama kısmına kaydedilir.

(4) Deneye başlamadan önce numune cihazlar kontrol edilerek çalıştırılır. Deney işlemine engel bir durum tespit edilmesi halinde işleme başlamadan durum ek-1'de yer alan sonuç formunun açıklama kısmında belirtilir. Cihazlar yetkili birim tarafından ilgili denetimi yapan denetçiye iade edilerek, yeni numune alınması talep edilir.

(5) Cihazlarının normal çalışması görüldükten sonra deney işlemi aşağıda belirtildiği şekilde yapılır ve sonuçlar ek-1'de yer alan forma kaydedilir.

a) Numune cihazlara ve Türkçe karakter desteği olan ve olmayan cihazlara sim kart yerleştirilir. Cihazlar açılır, normal çalışma konumuna getirilir. Tanıtma ve kullanma kılavuzunda yer alan bilgiler dikkate alınarak numune cihazlardan birinde kısa mesaj gönderme menüsünü açılır. Sırasıyla ı-İ-ç-Ş-ş-Ğ-ğ harfleri yazılır.

b) Bir kısa mesajda kullanılabilen maksimum karakter sayısının 155'den başlayıp bu harflerin her biri için 2 karakter düşerek sonuçta 141 karakter kalıp kalmadığı kontrol edilir.

c) Bu kısa mesaj; a,b,c,d gibi mevcut standart GSM alfabesinde yer alan bir harf eklenir. Kalan karakter sayısının 140'a düşüp düşmediği kontrol edilir.

ç) Oluşturulan kısa mesaj diğer numune cihazlar ile Türkçe karakter desteği olan ve olmayan cihazlara gönderilir. Cihazlara mesajın ulaşmasından sonra, mesajı gönderen numune cihazın "gönderilmiş mesajlar" menüsü açılır. Söz konusu mesajın "ıİçŞşĞğa" şeklinde ve tek bir mesaj olarak gönderilip gönderilmediği kontrol edilir.

d) Mesajı alan numune cihazlar ile Türkçe karakter desteği olan cihaza gelen mesajın, "ıİçŞşĞğa" şeklinde tek bir mesaj olarak okunup okunmadığı kontrol edilir.

e) Türkçe karakter desteği olmayan cihazda, gelen mesajın "ıİcSsGga" şeklinde, tek bir mesaj olarak okunup okunmadığı kontrol edilir.

f) Numune cihazların tanıtma ve kullanma kılavuzlarında yer alan ifadelerin ilgili teknik özelliklere uygun olup olmadığı diğer bir ifade ile ilgili teknik özelliklere aykırı ifadelerin bulunup bulunmadığı kontrol edilir.

g) Belirtilen mesaj gönderme işleminin cihaz üzerinde ilave ayarlamalar yapılmasını gerektirmesi durumunda, gerekli ayarlamaların tanıtma ve kullanma kılavuzunda açıklanıp açıklanmadığı kontrol edilir.

ğ) Diğer numune cihazlar için bu fıkranın (a)-(g) bentlerinde yer alan işlemler tekrarlanır.

(6) İlgili gerekliliklerin tümünün her üç numune için sağlanması durumunda cihaz deneyden geçer. Söz konusu gerekliliklerden birinin, bir veya daha fazla numune için sağlanamaması durumunda cihaz deneyden kalır.

Değerlendirme sonucunun bildirimi

MADDE 6— (1) TTTE PGD Yönetmeliği hükümleri saklı kalmak kaydıyla, değerlendirme sonucu, olumlu çıkan cihazlar ilgili firmaya iade edilir.

(2) Değerlendirme sonucunun olumsuz olması durumunda, cihaz güvensiz kabul edilir, güvensizlik tespit tutanağı tutulur ve TTTE PGD Yönetmeliğinin cihazların; piyasaya arzının yasaklanması, toplatılması ve bertarafı ile güvensizliğin giderilmesi ile ilgili maddeleri gereğince işlem yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Usul ve esaslarda hüküm bulunmaması

MADDE 7 — (1) Bu usul ve esaslarda hüküm bulunmayan durumlarda Makam Onayı ile düzenleme yapılır.

Yürürlük

MADDE 8 — (1) Bu usul ve esaslar, Kurul tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9 — (1) Bu usul ve esasların hükümlerini Kurul Başkanı yürütür.

Ek-1

 BTK BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	KISA MESAJLARDA TÜRKÇE KARAKTER KULLANIMI DENEYİ SONUÇ FORMU	

Tarih		Sayı:	
Cihaz Tipi		Kayıt Kodu	
Marka		Model	
Numune IMEI /Seri No	1.	2.	3.
Firma Bilgileri:			
Açıklama:			

KONTROL İŞLEMİ		Numune1		Numune2		Numune3	
		Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
1.	Bir kısa mesajda kullanılabilen maksimum karakter sayısı 155'den başlayıp ı-İ-ç-Ş-ş-Ğ-ğ harflerinin her biri için 2 karakter düşerek sonuçta 141 karakter kaldı mı?						
2.	Mevcut kısa mesaja a,b,c,d gibi standart GSM alfabesinde yer alan bir harf eklendiğinde kalan karakter sayısı 140 oldu mu?						
3.	Mesajı gönderen numune cihazın "gönderilmiş mesajlar" menüsünde söz konusu mesajın "ıİçŞşĞğa" şeklinde ve tek bir mesaj olarak gönderildiği görünüyor mu?						
4.	Mesajı alan numune cihazlarda ve Türkçe karakter desteği olan cihazda, gelen mesaj "ıİçŞşĞğa" şeklinde ve tek bir mesaj olarak okunuyor mu?						
5.	Türkçe karakter desteği olmayan cihazda, gelen mesaj "ıİcSsGga" şeklinde ve tek bir mesaj olarak okunuyor mu?						
6.	Tanıtma ve kullanma kılavuzlarında yer alan ifadeler ilgili teknik özelliklere uygun mu?						
7.	Gerekli ayarlamalar tanıtma ve kullanma kılavuzunda (veya 1/7/2010 tarihine kadar bilgilendirme sayfasında)açıklanmış mı? (Belirtilen mesaj gönderme işleminin cihaz üzerinde ilave ayarlamalar yapılmasını gerektirmesi durumunda uygulanır aksi takdirde uygulanmaz.)						
Açıklamalar:.....							
.....							
.....							
.....							

SONUÇ
Açık kimliği yazılı cihaz 16/5/2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 1/7/2009 tarihinde yürürlüğe giren "Kısa Mesaj Hizmetlerinde Türkçe Karakter Kullanımına Dair Yönetmelik kapsamında deneye tabi tutulmuş olup; deney sonucu aşağıda verilmiştir.
☐ Geçti ☐ Kaldı

Mühür

Tarih

İsim-Soy isim
Deney Personeliİsim-Soy isim
Deney Personeliİsim-Soy isim
TDS Daire Başkanı